

Две нови Въжени линии започнаха работа на територията на СЦДП - Габрово

Първите тестове на дългометражната въжена линия

Между 11 и 15 март на територията на СЦДП - Габрово, бяха монтирани две въжени линии - късометражна, разположена на територията на ДГС - Габрово, и дългометражна - в района на ДПС „Росица“ - м. Лъгът.

Подготвената просека в м. Армянско

Екипът на сп. „Гора“ присъства на място при финалните настройки на техниката - инвестиция на Северно-централното държавно предприятие, зад която стои повече от 10 години планиране и труд.

Монтираната в ДПС „Росица“ - м. Лъгът, въжена линия е произведена в Швейцария от фирма „Wissen“ Ltd. Максималната ѝ дължина е 1345 м и е с възможност за пренос до 4 т полезен товар. В първите тестове на техниката на горски терен в м. Армянско се включи-

Горната станция на дългометражната въжена линия, където е монтиран моторът

Първото изградено трасе, с дължина 1220 м, за спускане на дървесината по гравитационен път надолу, попада във вододайна зона, която е около 80-85 % от територията на стопанството. През 2018 г. с финансиране от фонд „Инвестиции в горите“ е започнал строежът на 6.5-километровия път, водещ до горната станция на въжената линия, където е монтиран моторът. Планирано е пътят да осигури навлизане в басейн, в който никога досега не е извършван добив - с достатъчно запаси от дървесина, но 60 % от която е пострадала от заболявания. Средният наклон на терена е над 30 градуса.

Инж. Степанов ни показва снимки как е изглеждал пътят, седмица преди посещението ни, когато са подготвяли транспортирането на техниката - сняг до гърдите. През изминалата зима свлачища почти са откъснали пътя, но работещите в ДПС „Росица“ са подготвени за подобни проблеми.

На пътя, където е монтирана долната станция на въжената линия, дървесината ще бъде събирана във временен склад, откъдето ще бъде товарена на камиони. От декември 2018 г. в стопанството работи румънски специализиран трактор „TAF 690 P“ за извоз

на трупи, с мощност 100 к.с. и товароподемност между 7-10 тона. Монтирането на въжената линия беше отнело на собственика на „Wissen“ Ltd. инж. Якоб Висен и на колежата му инж. Богдан Замфир около седмица натоварена работа. На терен са били обучавани и петимата работници от бригадата, които ще работят с машината - хо-

Инж. Богдан Замфир (вляво) и инж. Якоб Висен разясняват детайли от работата с въжената линия

На долна станция (от дясно наляво): Инж. Невелин Неделчев - зам.-директор, и инж. Иван Степанов - директор на ДПС „Росица“, инж. Якоб Висен и член на бригадата за работа с въжената линия

ра със стабилен опит в работата с въжени линии. Фирмата се завръща в България след дълго отсъствие - последните детайли за окомплектовката на въжени линии „Wissen“ в нашите гори са внесени преди 60 години. През 50-те години на миналия век в страната са монтирани над 90 въжени линии с марката „Wissen“. Търсенето намалява основно заради навлизането на трактори, които се използват масово в дърводобива, и заради започналото българско производство на въжените линии „Пирин“.

„Въжената линия е най-екологосъобразният начин за добиване на дървесина в труднодостъпни терени“, каза инж. Якоб Висен, внук на собственика на първата фирма за производство на въжени линии в Швейцария. „Товарът е във въздуха и повредите по земната повърхност и ерозията са минимални. Освен това тя е изключително икономична, защото двигателят тегли празната вагонетка нагоре, а натовареният курс слиза по гравитация. Линията ще позволи работа на около 50 м отляво и 50 м отдясно от трасето. Най-големият проблем при работата с въжени линии в целия свят обаче е липсата на обучени работници“, сподели инж. Висен и добави, че семейната му компанията, която е основана през 1928 г., отдавна прави опити да реши проблема, като осигурява обучение на млади хора - конструктори и механици.

Двете стари български въжени линии „Пирин“ на територията на стопанството, които работят и досега, са на повече от 50 години, амортизирани са и се налага често да бъдат ремонтирани, като най-големият проблем е липсата на резервни части.

Добитата през 2018 г. дървесина в ДПС „Росица“ е 28 079 м³ лежача маса, от които 2500 м³ - с въжена линия. С първото трасе на новата въжена линия се очаква добивът да бъде 1400 м³ дървесина. Подготвено е и ново трасе, което се намира над първото, с очакван добив около 1200 куб. метра. Впоследствие линията ще бъде преместена в друг район на стопанството.

Късометражната въжена линия в Държавното горско стопанство - Габрово, монтирана в м. Тодорчетата, е на австрийската фирма „TST“ Ltd., която за първи път внася такава техника в България. Собственикът ѝ инж. Йохан Трьостел заедно с колежата си инж. Владимир Мартинка извършиха монтажа и обучаваха работниците от бригадата на стопанството.

В тестовите на терен на първото трасе с дължина 230 м се включиха проф. д.н. Сотир Глушков и инж. Димитър Бояджиев от Института за гората и инж. Иваничка Иванова - директор на ДГС - Габрово.

Голяма част от територията на стопанството е в „Натура 2000“, районът, в който започна добивът, е вододейна зона - по пътя към въжената линия екипът ни мина покрай яз. „Христо Смирненски“, който осигурява питейната вода на Габрово.

Въжената линия е изтегляща, с дължина 500 м, каквато е и максимумът за този вид съоръжения, с възможност за 2.5 т полезен товар.

Късометражната въжена линия на първото трасе в ДГС - Габрово

В края на дългия работен ден - (от дясно наляво): инж. Иван Степанов - директор на ДПС „Росица“ - м. Лъгът, инж. Якоб Висен - собственик на „Wissen“ Ltd., инж. Вожидар Петров - собственик на „Прогрес Техник“ ООД, инж. Костадин Иванов - главен инженер, инж. Богдан Замфир - представител на „Wissen“ Ltd. в Румъния

В първия ден за добив - (от дясно наляво): инж. Йохан Трьостел, Борислав Тодоров - работник, инж. Иваничка Иванова - директор на ДГС - Габрово, Радослав Колев - служител, инж. Димитър Бояджиев от Института за гората и инж. Владимир Мартинка - служител в „TST“ Ltd.

При пристигането ни в обекта австрийските експерти и служителите на фирма „Агротрон-М“ ЕООД довършваха последните настройки на оборудването и дистанционното управление. Въжената линия „TST Junior“ е закупена без трактор на австрийската фирма и е монтирана на трактор с марката „Беларус“. За да стане съвместим с въжената линия, на трактора беше направена реконструкция и допълнителна инсталация.

Между 2 и 3 часа отнемаше на двамата работници от бригадата, които дотогава не бяха работили с въжена линия, да монтират техниката след демонтирането.

„Много по-добре е да се работи с производителна нова техника, късометражната въжена линия е много подходяща за дърводобива в стопанството“, каза инж. Иваничка Иванова и добави: „За старата ни техниката няма производство на резервни части, налага се да бъдат изработвани чрез отливане, а нестандартните ремонти са скъпи“.

Площта на насаждението, в което ще се води дърводобив, е 11.2 ха, с 50-годишен бял бор, от които за 0.70 ха е предвидена санитарна сеч, наклонът на терена е 21 градуса. С въжената линия на ден може да се добиват между 25 и 40 м³ дървесина, очакваният добив е 835 куб. метра.

През 2019 г. по одобрен годишен план за ползване на дървесина ще бъдат добити 28 046 пл. м³, от които 9964 м³ от отгледни, 9535 м³ от възобновителни и 8547 м³ от санитарни сечи.

Жея СТОИЛОВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ